

Πολιτισμός

Η Αίθουσα Χαρακτικής της Κερκυραϊκής Πινακοθήκης

ΕΛΕΝΗ ΨΑΡΡΑΚΗ*
psarraki@enimerosi.com

ΚΕΡΚΥΡΑ - Τα πρώτα βήματα της Χαρακτικής στην Κέρκυρα

Ο Παύλος Προσαλέντης ο πρεσβύτερος (1784-1837) υπήρξε ηγετική φυσιογνωμία για την τέχνη όχι μόνο στην Κέρκυρα, αλλά στον ελλαδικό χώρο γενικότερα. Γεννήθηκε στην Κέρκυρα, σπούδασε στο εξωτερικό, αλλά η επιστροφή του στο νησί το 1811 αποτέλεσε κομβικό σημείο για την εξέλιξη της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Ίδρυσε την πρώτη Καλλιτεχνική Σχολή στον ελληνικό χώρο, την οποία λίγα χρόνια αργότερα ο Άγγλος αρμοστής Μαίτλαντ μετέτρεψε σε δημόσια (Δημόσια Ακαδημία των Ωραίων Τεχνών).

Στις αρχές του 19ου αιώνα λοιπόν, τα Ιόνια νησιά πραγματοποιούν τα πρώτα τους βήματα στην χαρακτική και τις γκραβούρες, ανοίγοντας έτσι αυτό το κεφάλαιο της νεοελληνικής τέχνης. Κορυφαία περίοδος είναι στο τέλος του 19ου αιώνα, με τρεις Κερκυραίους να αποτελούν τους σημαντικότερους Νεοέλληνες χαρακτές-ζωγράφους, σε έναν τομέα της εικαστικής έκφρασης όπου ο τό-

Έργο του Μάρκου Ζαφίτσιάνου

πος αυτός δεν είχε καμία καλλιτεχνική παράδοση: **Λυκούργος Κογεβίνας (1887-1940)**, **Μάρκος Ζαφίτσιάνος (1884-1923)** και **Νίκος Βεντούρας (1899-1990)**. Και οι τρεις έχουν κοινό τόπο καταγωγής την Κέρκυρα, και ενώ σπούδασαν ζωγραφική, η προσφορά τους αλλά και η καθιέρωσή τους, είναι μεγαλύτερη και ακόμη πιο αξιόλογη στη χαρακτική παρά στη ζωγραφική.

Αίθουσα Χαρακτών

Στο πενταώροφο κτίριο της Κερκυραϊκής Πινακοθήκης, υπάρχει **Αίθουσα Χαρακτών**, στην οποία παρουσιάζονται έργα και των τριών: Λυκούργος Κογεβίνας, Μάρκος Ζαφίτσιάνος, Νίκος Βεντούρας. Παράλληλα στην αίθουσα εκτίθενται έργα και σύγχρονων χαρακτών, σαν μια συνέχει-

Έργο του Λυκούργου Κογεβίνα

α της παράδοσης που δημιούργησαν οι τρεις αυτοί καλλιτέχνες. Η αίθουσα Κερκυραίων Χαρακτών περιλαμβάνει επίσης έργα των: Σπύρου Αλαμάνου, Ιολάνδας Άνθη-Βαρότση, Άγγελου Γερακάρη, Τζίνου Δημητράτου, Γιώργου Κεφαλληνού, Άριας Κοιμανού, Γιώργου Κουλούρη, Αναστασίας Κροκίδη, Δημήτρη Μηλιώτη, Γιάννη Παχή, Σπύρου Πογιάγου, Μαρίας Σπύρου. Στο χώρο εκτίθεται επίσης μια αξιόλογη συλλογή από αυθεντικούς χάρτες με θέμα την Κέρκυρα, από την προσωπική συλλογή του πρώην υπουργού κ. Γιώργου Ρωμαίου. Ο κ. Ρωμαίος εμπιστεύθηκε τα έργα αυτά στην Κερκυραϊκή Πινακοθήκη, προκειμένου να συμπληρωθεί το περιεχόμενό της από αυτό το είδος τέχνης, το οποίο από πολλούς έχει χαρακτηριστεί ως το «πάντρεμα» της ζωγραφικής και της χαρακτικής.

Το πιεστήριο που ο Αλαμάνος δώρισε στην Πινακοθήκη

Στο χώρο εκτίθεται επίσης ένα πιεστήριο τυπώματος χαρακτικών, το οποίο κατασκευάστηκε το 1975 από την εταιρία BENDINI στην Μπολόνια της Ιταλίας, και δωρίστηκε από το ζεύγος Δημητριάς και Γεωργίου Παπαδημητρίου στον **Σπύρο Αλαμάνο**. Το 1991, το πιεστήριο πουλήθηκε από τον ίδιο στον **Σπύρο Πογιάγο**, με τη συμφωνία να επιστραφεί στον Αλαμάνο μετά τον θάνατό του. Έτσι και έγινε, μετά τον θάνατο του Σπύρου Πογιάγου το 2005, η σύζυγος και η κόρη του το επέστρεψαν στον Αλαμάνο. Όλα τα δοκιμαστικά τυπώματα του καλλιτέχνη, καθώς και ένα μέρος από τις τελευταίες μονοτυπίες του τυπώθηκαν σε αυτό. Τελικά, ένα χρόνο αργότερα το πιεστήριο δόθηκε στην Κερκυραϊκή Πινακοθήκη, αφού ο καλλιτέχνης για λόγους υγείας έπαψε να το χρησιμοποιεί. Η Αίθουσα Χαρακτών της Κερκυραϊκής Πινακοθήκης αποτελεί μοναδική πρωτοβουλία για το νησί, στεγάζοντας έτσι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της κερκυραϊκής πολιτιστικής παράδοσης και καλλιτεχνικής δημιουργίας. Ελπίζουμε στο μέλλον να υλοποιηθούν και να ολοκληρωθούν και άλλες τέτοιες προσπάθειες, όπως το Ίδρυμα της Άριας Κοιμανού, ένας αξιόλογος χώρος με απεριόριστες δυνατότητες, που όμως παραμένει κλειστός μετά τα εγκαίνιά του.

* Υπεύθυνη τύπου της Κερκυραϊκής Πινακοθήκης